

Rannsókn samkeppnismála í Svíþjóð og í Evrópu

Morgunverðarfundur Viðskiptaráðs Íslands og Samtaka atvinnulífsins um réttarstöðu fyrirtækja

Una S. Jóhannsdóttir
Sérfræðingur hjá sænska samkeppniseftirlitinu

Yfirlit erindis

- » Rannsóknir samkeppnismála í Svíþjóð og innan ESB
  - » Heimildir sænska samkeppniseftirlitsins (KKV) við húsleit og réttindi fyrirtækja við framkvæmd þeirra
  - » Ákvarðanataka og heimild samkeppniseftirlita til að breyta atferli og skipulagi fyrirtækja
  - » Fyrirkomulag við ákvörðun sekta
- » Þróun í Evrópu og á Norðurlöndunum
  - » Auknar heimildir samkeppniseftirlita í Evrópu til samræmis við heimildir Framkvæmdarstjórnar ESB

Rannsókn samkeppnismála í Evrópu

- » Konkurrensverket beitir Evrópusáttmálanum samhliða sænsku samkeppnislögunum í ca. 80 % mála
- » Að hluta til samræmdar reglur um málsmeðferð og heimildir samkeppniseftirlita ESB (Reglugerð nr. 1/2003)
- » European Competition Network (ECN) - mjög náíð samstarf samkeppniseftirlita aðildaríkjanna og Framkvæmdarstjórnar ESB við rannsókn mála
- » Áhersla á mikilvægi gagnsægis og upplýsingargjafar
- » Réttindi fyrirtækja

Framkvæmd húsleitar

- » Ítarlegar reglur um framkvæmd húsleitar í sænsku samkeppnislögunum og vinnureglum KKV
  - » Ákvörðun frá dómstól og aðstoð frá "Kronofogdmyndigheten"
  - » Leit á starfsstöðvum fyrirtækis og einnig í t.d. farartækjum og á heimili stjórnenda eða starfsmanna
  - » Afrit tekin af skjölum og af gögnum á tölvutæku formi
  - » Framkvæmd húsleitar tekur 2-4 vikur og er lokið þegar farið hefur verið í gegnum öll gögn á tölvutæku formi
  - » Þau gögn sem ekki hafa sönnunargildi er eytt
- » Að miklu leiti samræmdar reglur innan Evrópusambandsins
  - » Náið samstarf við þróun vinnureglna og þjálfun starfsmanna
  - » Aðildaríkin og Evrópusambandið aðstoða hvert annað við húsleitir

Réttindi fyrirtækis við húsleit

- » Réttmæti ákvörðunar er hægt að skjóta til dómstóls
- » Lögmenn fyrirtækis viðstaddir leit og við áframhaldandi leit í tölvugögnum
- » KKV og Framkvæmdastjórnin mega ekki leggja hald á;
  - » Gögn sem varða samskipti við lögmann (á ekki við um innanhúslögmennt)
  - » Viðskiptalegar og tæknilegar upplýsingar (t.d. patent)
  - » Gögn sem ekki rúmast innan forsendna og gildissviðs húsleitarákvörðunar
  - » Ef aðilar eru ósammála eru gögnin send til dómstóls sem úrskurðar um hvort KKV eigi rétt á að leggja hald á gögnin
- » Viðbótarákvörðun
- » Meðferð og varsla gagna

Ákvarðanir

- » Krafa um að látið verði af broti (e. prohibition decisions)
  - » Samningar ógiltir
  - » Oftast samhliða sektarákvörðun
  - » Breytingar á atferli
  - » Breytingar á skipulagi
- » Skilyrði (e. commitment decision)
  - » Að frumkvæði málsaðila og felur ekki í sér viðurkenningu á broti
  - » Breytingar á atferli
  - » Breytingar á skipulagi
- » *ECN recommendation on structural remedies* – öll samkeppniseftirlit ESB ættu að hafa heimild til að breyta skipulagi fyrirtækja við ákvarðanatöku

Ákvarðanir um setningu skilyrða (commitment decision)

- » Mikið notað í Evrópu og algengt í rannsóknum Framkvæmdarstjórnarinnar
- » Ekki mögulegt ef brot er alvarlegt
- » Fyrirtækið kemur sjálft með tillögu að skuldbindingum
- » Breyting á atferli
- » Breyting á skipulagi fyrirtækis (aðeins ef ekki er fyrir hendi jafn árangursríkt úrræði til breytingar á hegðun)
- » Málinu líkur án þess að fyrirtækið viðurkenni brot eða greiði sekt
- » Endurupptekt ef málsaðilar fara ekki eftir ákvörðun

Ákvörðun sekta

- » Reglur um fjárhæð sekta að miklu leyti í samræmi við reglur ESB
- » Fyrningarfrestur 5 ár – ef ekki sameinuð mál (e. single continuous infringement)
- » Ákvörðun um endanlega fjárhæð sektar er tekin af dómara að beiðni KKV
- » Framtíðin í Evrópu
- » Aðrar refsiaðgerðir gagnvart einstaklingum
- » Einkaréttarleg úrræði
- » „Leniency program” – eftirgjöf eða lækkun sekta ef fyrirtæki veitir eftirlitinu upplýsingar um ólöglegt samráð

una.johannsdottir@kkv.se